

1. izpit iz Elementarne geometrije

19. januar 2021

1. [20] V nevtralnini ravnini N so dane različne točke $T_1, T_2, \dots, T_n$ za nek $n \in \mathbb{N}$. Z uporabo Hilbertovih aksiomov pokaži, da obstaja premica p v N , glede na katero so vse dane točke na istem bregu. Vsak korak dobro utemelji!
2. (a) [15] V evklidski ravnini sta dana podobna trikotnika $\triangle ABC$ in $\triangle A'B'C'$, ki nista skladna. Denimo, da velja $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{A'B'}$, $\overleftrightarrow{AC} \parallel \overleftrightarrow{A'C'}$ in $\overleftrightarrow{BC} \parallel \overleftrightarrow{B'C'}$. Pokaži, da se potem premice $\overleftrightarrow{AA'}$, $\overleftrightarrow{BB'}$ in $\overleftrightarrow{CC'}$ sekajo v isti točki.
(b) [15] V evklidski ravnini je dana krožnica K s središčem S in točka A v zunanosti krožnice K . Označimo z B in C dotikališči tangent na K skozi točko A . Na krajšem loku med B in C izberimo poljubno točko T . Tangenta na K v točki T naj seka premici $\overleftrightarrow{AB}$ in $\overleftrightarrow{AC}$ v točkah X in Y . Pokaži, da je velikost kota $\angle XSY$ neodvisna od izbire točke T .
3. [20] V evklidski ravnini je dan trikotnik $\triangle ABC$, za katerega je $|BC| = 2|AB|$. Naj bo D središče stranice BC in E točka na daljici BD , za katero je $\angle EAD \cong \angle DAC$. Pokaži, da je E središče daljice BD .
4. V Poincaréjevem krožnem modelu hiperbolične ravnine

$$\mathcal{H} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x^2 + y^2 < 1\}$$

je dan hiperbolični trikotnik z oglišči $A(t, -t)$, $B(t, t)$ in $C(0, 0)$ za nek $t \in (0, \frac{\sqrt{2}}{2})$.

- (a) [15] Z $\alpha(t)$ označimo velikost kota $\angle CAB$ v odvisnosti od t . Eksplicitno izračunaj $\alpha(t)$ in nato še limito $\lim_{t \rightarrow 0} \alpha(t)$.
- (b) [15] Za katere vrednosti parametra t obstaja očrtana krožnica trikotnika $\triangle ABC$?